

In elk HCO Nieuws laten we één of meer experts aan het woord over een actueel onderwijsthema. Deze keer docente Mirjam Haenen over ondernemend lesgeven, het leuke van pubers en de overstap van bedrijfsleven naar onderwijs.

'Creativiteit en flexibiliteit meegeven aan leerlingen.'

Mirjam Haenen

Op de middelbare school liet ik economie vallen, omdat ik de docent niet leuk vond. Nu geef ik zelf les in het vak. Mijn eerste ervaring met lesgeven deed ik op als snowboardleraar in de Alpen. Het buiten zijn en het contact met de kinderen spraken me aan, maar ik dacht niet aan een baan in het onderwijs. Ik studeerde bedrijfswetenschappen en zocht een commerciële baan. De focus op zoveel mogelijk winst ging me na een paar jaar tegenstaan en ik besloot een half jaar vrijwilligerswerk te doen in Zuid-Afrika. Daar kreeg ik mijn vuurdoop, toen ik alleen en onvoorbereid voor een klas van 50 kinderen werd gezet. Ik dook erin, improviseerde, had een hele mooie dag en was een super ervaring rijker. Toen ben ik serieus een loopbaanswitch gaan overwegen en als zij-instromer in het onderwijs terecht gekomen.

Creatief en flexibel lesgeven

Dat improviseren doe ik nu nog steeds vaak. Ik bereid mijn lessen goed voor, maar wil ook aansluiten bij de ontwikkelingen van het moment. Ik experimenteer misschien meer dan gemiddeld: met werkvormen, de opstelling in mijn lokaal, manier van toetsing en andere dingen. Daar is alle ruimte voor, zolang het curriculum ook aan bod komt. Creativiteit en flexibiliteit zijn vaardigheden die ik mijn leerlingen wil meegeven. Ik wil bijdragen aan hun ontwikkeling tot ondernemende burgers, bijvoorbeeld door de wereld het klaslokaal in te halen. Als we het over maatschappelijk

verantwoord ondernemen hebben, laat ik zien hoe het zit met kinderarbeid in India. Ik vind het belangrijk dat de leerlingen daar een mening over vormen. En andersom gaan we ook "de wereld in". Dan krijgen de leerlingen bijvoorbeeld een marketing opdracht bij een sportschoenenbedrijf. Ze gaan er op bedrijfsbezoek en presenteren hun bevindingen aan het management.

Mijn vakgebied vind ik interessant. Toch haal ik als docent de meeste voldoening uit de relatie en het contact met de leerlingen. Ik heb met pubers meer geduld dan met volwassenen. Wij denken vaak dat pubers verveeld of ongeïnteresseerd zijn, maar ze verwonderen zich juist over van alles. Leerlingen kijken natuurlijk hoe ver ze kunnen gaan. In essentie gaat het om samen grenzen verkennen. Je moet als docent de juiste knoppen vinden en op zoek gaan naar een manier van lesgeven die bij de leerlingen aansluit. Soms moet je je dan kwetsbaar opstellen. Ook dat is goed, we zijn allemaal mensen en leren elke dag. Als docent speel je een spel, zonder dat je jezelf erin verliest. Dat wat je zegt moet wel oprecht en eerlijk zijn. Jongeren zijn er heel gevoelig voor of iets waarheidsgetrouw is. Zelfspot en humor helpen ook als je voor de klas staat.

Van bedrijfsleven naar onderwijs

Wat echt anders is dan in het bedrijfsleven, is dat je als docent altijd "aan" moet staan. Je krijgt continue een spiegel voorgehouden. Heb je slecht geslapen en ben je overdag niet zo

scherp? De leerlingen hebben het direct door. Tegen vrienden in het bedrijfsleven die beginnen over mijn "korte" werkdagen tot half vier, of over de lange vakanties zeg ik: 'Stel je een werkdag voor met 6 vergaderingen, waarvan je er 4 moet voorzitten en waarbij je in elke vergadering een presentatie houdt. En o ja, je bent ook de notulist.' In de commerciële wereld werkte ik van deadline naar deadline en was mijn salaris gebaseerd op wat ik had verkocht. Iets van die zakelijke houding én een efficiënte werkwijze heb ik wel meegenomen in mijn onderwijsbaan. Dat helpt wel tegen werkdruk. Wat ik lastig vind aan dit vak is loslaten. Leerlingen moeten vaak zelf iets ervaren, voordat ze ervan leren. Je ziet ze bij wijze van spreken in hun eigen valkuil stappen. Dan geef ik ze bijvoorbeeld tips die ze niet opvolgen of leg ik iets uit dat ze nog niet vatten. Als dan later in het schooljaar het kwartje valt, heb je een gouden moment te pakken als docent.

Mirjam Haenen werkt als leraar economie en management & organisatie bij Dalton Den Haag. Zij is afgestudeerd in bedrijfswetenschappen in Nijmegen en werkte als channel manager bij een softwarebedrijf in Noorwegen en als fondsenwerver, voordat zij de overstap naar het onderwijs maakte: eerst als docent op het Pleyzier College en Lyceum Ypenburg. Vorig jaar haalde zij een onderwijs innovatiesubsidie binnen van de gemeente Den Haag, met het project Creducation, dat voorziet in een microkrediet voor ondernemende jongeren met een innovatief idee.